

Jakt på plätt blev inte lätt

VG:s Dan Sjögren
på besök i duvslaget

VI SITTER HEMMA hos Elisabeth och Jan i Landala och äter italiensk mat, bland annat Bruschetta (rostat bröd med olja, vitlök och tomatkross), Capocollo (torkad fläskhals), Fagioli (böror) som rörts ihop till en delikat sallad, Grana padano (en parmesanliknande ost), Gorgonzola och Prosciutto (skinka). Det är precis lika gott som det låter.

En del av denna delikata lunch flög med hem när Jan och Elisabeth återvände från Blera. Där bor de i ett gammalt stall. Fast numera är det ombyggt till en bekväm bostad.

De kom till Blera sommaren 1997, fick snart vänner och återvände sedan tre i år i rad innan de köpte lägenhet i stan.

– Som nyblivna pensionärer började vi sedan längta efter en egen, grön plätt, säger Elisabeth.

Till slut fick de ett tips om en ödetomt som de köpte 2004. Men det hela gick inte till som i Landet Lagom. Elisabeth och Jan

befann sig i Sverige när handlingarna skulle undertecknas. Och de två som ägde tomten var inte heller på plats. Då plitade andra personer dit köparnas och säljarnas namn!

– Italienarna tycker att det är helt okey att göra så, skrattar Elisabeth. För dem är kontraktet bara ett stycke papper!

Nu bor de i Blera halva året och lever ett mer socialt liv där än i Sverige. Den närmaste vännen är bagaren, han som trolldar fram stadens bästa bröd, det vi just äter. Och Elisabeth och Jan är till exempel med och skördar vin varje höst och deltar på det hela taget i vardagslivet och det ger dem stor samhörighet med bleranerna.

– Blera är lika mycket hemma för mig som Göteborg, säger Jan. Men vi skulle sakna Sverige om vi bosatte oss för gott i Italien. På vintern blir det bra instängt där och då vill man tillbaka till släkt och vänner i Göteborg och stadens kulturliv.

Vi tar lite grishals till.

– Där är den nya bron, säger Jan, den anlades på Mussolinis tid. Innan dess fick man använda en gammal etruskisk väg om man ville ta sig över ravinen. Och där är bevakningstornet, en medeltida skapelse.

JA, VI ÄR kvar i Landala, men Elisabeth och Jan visar bilder från Blera.

– Först kom vi in i ett hönsbarn, inhugget i berget och intill fanns en grotta där man hade kreatur. Här står vi i den grottan. Och här är stallet som vi nu har inrett. Det var djur på första våningen och ett loft med hö ovanför. Där har vi sovrummen nu.

– Vi hade gjort en ritning och den lämnade vi in till en murare för att få en offert, men det kom

OMGJORT. Det gamla stallet blev ett modernt kök.

ju ingen sådan, minns Jan, och muraren fick börja jobba och ta betalt löpande. Vi tänkte ju aldrig att det skulle bli ett så stort arbete.

– Det här är berg, stallet är delvis inhugget i klippan, säger Elisabeth. Det regnade in och vi

”Om man till exempel vill ha tag i rörmokaren går man ut på torget och väntar, han kanske passerar”

kunde ju inte leva så, med vatten rinnande utefter väggarna. Det var så det började. Vi visste egentligen ingenting. Och som sagt: vi ville egentligen bara ha en liten grön plätt där vi kunde sitta och se ut över dalen.

– Tomten var helt övervuxen, säger Jan och pekar på en härva av buskage och ogräs. Vi kallade området Tistelskogen. Bland stenarna såg vi skorpioner.

– Och här, han pekar igen, fann vi en gammal etruskisk av-

loppsledning, men så stor att jag kunde gå in i den, kanalen var inhuggen i berget. Etruskerna bodde ovanför, de dränerade bort dagvattnet den vägen.

Jan, Elisabeth och hantverkarna rensade bort tre meter högt ogräs, rev murar, högg i stallet bort koskit och betong, borrade ut bergssidan, plockade ner tegel och bjälklag, rengjorde 800 pannor och fick efter många om och men med sakkunnigt folks hjälp en gammal, fin port, en murad trappa till övervåningen, öppen spis, rinnande vatten och nytt tak. Bjälkarna är av kastanj och på dem vilar tegel, inte råspånt.

Elen kom till slut i en röd slang.

DET TOG MER än åtta år att få ordning på huset! Inte många löften hölls och projektet drabbades av eviga förseningar. Men man får ta seden dit man kommer.

– Om man till exempel vill ha tag i rörmokaren går man ut på torget och väntar, han kanske passerar. Man lever som om telefonen inte fanns, man vill tala med hela människan och nöjer sig inte med rösterna.

Nu har de två och ett halvt plan i ett underbart hus, delvis insprängt i berget, på etruskiskt vis.

De bor mitt i den italienska

historien. I dalen ligger en rad etruskiska gravkammare, inhuggna i klippan för mer än två tusen år sedan. Över bäcken finns en stenbro från romartiden. Och själva staden har medeltida anor. I Blera ligger epokenna tätt, staplade på varandra som byxor i en klädbod.

Vi var där i höstas och gick då husesyn i La Palombara, som deras hus heter. Det var lite disigt den dagen och ljuset hade blivit stående i landskapet, inte som spön i backen, men som rök, solrök. Genom ett fönster kunde vi ändå se den nästan vertikala skogen på andra sidan dalen, en väldig, hängande trädgård.

Men från början var de alltså bara ute efter lite grönt att sitta på under träden.

DAN SJÖGREN

Fotnot: Blera är en liten välmående stad, belägen tio mil norr om Rom. La Palombara betyder Duvslaget.

GROTTBOSTAD. Elisabeth och Jan i pergolan utanför en av de grottor som hör till fastigheten i Blera.

Första båtskrapan och tjällen på gång

VISST FÖLL SNÖN vackert här-omkvällen. Men nu börjar det hända saker.

Först: *strandskatan*. Hon tittar plötsligt fram bakom en sten i vattenbrynet nära Edshultshall, med ett blyertsgrått Kråksundsgap i bakgrunden. *Tjällen* kallar folk den i Bohuslän, den blodfotade ostronplockaren. Fågeln som dyker upp, som en rödsvart ljussignal, just nu i mars.

Sedan: *båtskrapan*. Samtidigt som tjällen kan man se första båtskrapan i arbete. Någon

som har sjöburna planer. En som är riktigt tidigt ute. Helt oväntat, innanför en häck i en villaträdgård i västra Göteborg, ser vi den. Båten först. En härlig kanotjakt, dukad i kinesiskt vitt, med skönt svepande formspråk. En bekväm och säker sak för långfärd längs kusten. Jag ser båten, stannar till. Minns en kanotjakt som gled förbi oss i Malö Strömmar en gång, precis i Snäckedjupet. Det var en juni-kväll när vinden nästan helt dött ut i seglet. Den kom så lätt

förbi, så till synes utan ansträngning. En hel familj ute på segelsemester, två barn i sittbrunnen, en skeppshund framme vid masten, ivrigt spanande.

I GÖTEBORGSTRÄDGÅRDEN, i den rätt kalla marsskuggan – en tjej på ett blått sittunderlägg. Skrapar den röda bottenfärgen. Någon meter bort, en barnvagn av klassiskt 60-talssnitt med stora hjul, skotskrutig klädsel och flott chassi.

– Hon heter *Vagabonde*, vår kanotjakt, säger Cecilia Berne som håller i båtskrapan. Båten är byggd 1929 och vi har haft henne i två år. Lilla Amanda är fem månader och väntar såklart på att båten ska bli färdig så vi kan komma ut på sjön. Du vet, börjar

Bild: BRITT-MARIE BROVIK

SOMMARKÄNSLA. Om man börjar vårarbetet med båten tidigt känns det som om sommaren kommer fortare också.

man tidigt känns det som om sommaren kommer lite fortare!

FÖRST TJÄLLEN ALLTSÅ. Och sedan årets första båtskrapa. Saken är klar: våren är här.

JOHN
BROVIK
vg@gp.se

